

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **T. T. M.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem sídlem 602 00 Brno,
Milady Horákové 13

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023 č. j. OAM-299/ZA-ZA11-HA13-R2-2020, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů a dále bylo rozhodnuto, že doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

2. Žalobce namítal, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany není samoučelná snaha o legalizaci pobytu na území ČR, ale snaha zabránit rozdělení rodiny v případě jeho vycestování. Nesouhlasí s názorem žalovaného, že otázku ochrany jeho rodinného života legalizací pobytu není možno řešit v rámci řízení o mezinárodní ochranu, ale pouze podle zákona č. 326/1999 Sb. Konstatoval, že jeho rodinný život je pod ochranou článku 8 EULP a článku 10/2 a článku 32 Listiny. Dopad rozhodnutí do základních práv a svobod jsou správní orgány povinny posoudit v každém řízení. Žalobce má za to, že hrozící zásah do rodinného a soukromého života v případě vycestování je skutečností významnou pro rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Otázkou zásahu do soukromého a rodinného života v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu se žalovaný vypořádal zcela nedostatečně, nevypořádal se s požadavky článku 8 EULP a článku 10/2 a článku 32 Listiny. Nevzal v potaz zájem nezletilých dětí a zájem partnerky a její zdravotní stav. Má za to, že mu měla být udělena minimálně doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb.
3. Žalobce dále namítal, že nejsou splněny podmínky § 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., ani podmínky článku 17 odst. 1 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU. Podle těchto ustanovení nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření (nebo podle Směrnice „existují-li vážné důvody se domnívat“), že se žadatel dopustil vážného zločinu. Tyto formulace znamenají, že se uvedená ustanovení vztahují na situace důvodného podezření ze spáchání vážného zločinu žadatelem, nikoli na situace, kdy je již pro trestný čin pravomocně odsouzen. Smyslem úpravy je totiž zabránit tomu, aby se pachatelé vážných zločinů udělením azylu nebo doplňkové ochrany vyhnuli trestnímu stíhání. Namítal, že byl již pro svou trestnou činnost pravomocně odsouzen, není tedy „důvodně podezřelý“. Žalobce žalovanému vytkl, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, pokud se jedná o naplnění podmínky, že se dopustil vážného zločinu. Naplnění tohoto pojmu žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodňuje zcela obecnými úvahami, které jsou v podstatě jen citacemi příslušných ustanovení trestního zákoníku a mezinárodních úmluv týkajících se omamných a psychotropních látek. Sice popisuje drogovou trestnou činnost, ale přitom nepřihlíží k tomu, že mu byl uložen trest odnětí svobody pod dolní hranicí zákonné trestní sazby, a to z toho důvodu, že mu bylo přiznáno postavení spolupracujícího obžalovaného. Zejména s ohledem na rodinné vazby v ČR mu nebyl uložen trest vyhoštění. S ohledem na ust. § 57 odst. 3 správního řádu žalovaný měl tedy respektovat rozhodnutí trestního soudu, který uvedeným mírným trestem implicitně vyjádřil, že konkrétně v jeho případě se nejednalo o „vážný zločin“, přestože obecně se jednalo o drogovou kriminalitu. Má za to, že z důvodu uvedených individuálních okolností jeho trestná činnost nenaplnňuje pojem „vážný zločin“. Žalobce dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 309/2016-28, podle kterého nelze pojem vážného zločinu zužovat jen na definice trestných činů v trestním zákoníku. Je třeba tento pojem vykládat v kontextu kvalifikační Směrnice i Úmluvy o právním postavení uprchlíků („Ženevská úmluva“). Posouzení vážnosti zločinu je vždy nezbytné provést konkrétně s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí dle žalobce těmito požadavkům neodpovídá.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož obsáhle citoval a na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Vyslovil názor, že posoudil individuální povahu činu spáchaného žalobcem, posoudil jak individuální, tak typový charakter předmětného jednání. Je

nesporné, že žalobce daný čin spáchal, dopustil se závažného činu či zločinu, resp. trestného činu a daný čin naplňuje míra trestné činnosti. Ke svému závěru žalovaný nedospěl pouze na základě formalistického přístupu na základě systematiky předmětné skutkové podstaty v trestním zákoníku, nýbrž z tohoto ustanovení pouze vyšel a konkrétně na pozadí mezinárodních úmluv a žalobcova jednání, které je v rozsudcích popsáno, zhodnotil konkrétní individualizované důvody, proč bylo namíste žalobcův trestný čin subsumovat pod azylově relevantní pojem vážný zločin a s ním je spojen následek toho, že doplňkovou ochranu nelze udělit pro existenci důvodu dle § 15a zákona o azylu. Tvrdí-li žalobce, že splňuje důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a domáhá se ochrany soukromého a rodinného života, tak dle ustálené judikatury platí, že pokud bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona o azylu, není Ministerstvo vnitra dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu.

5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce po výzvě soudu k postupu dle § 51 odst. 1 s.ř.s. se ve stanovené lhůtě nevyjádřil a nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu nesdělil.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 3. 6. 2020 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti, v rámci údajů k podané žádosti a v pohovoru žalobce uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, o politiku se nezajímá, žije s přítelkyní, která je státní příslušnicí Vietnamu a v České republice má trvalý pobyt. Mají spolu 3 nezletilé děti, které s nimi žijí ve společné domácnosti. Do České republiky přicestoval v roce 1998, protože ve Vietnamu měl potíže s výdělkem a dozvěděl se o možnosti zde podnikat. Naposledy do ČR přicestoval v roce 2007 po návštěvě rodičů ve Vietnamu. Ve vlasti neměl žádné potíže se státními a bezpečnostními orgány, ani potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Ve Vietnamu nebyl trestně stíhán a neměl žádné problémy s vycestováním. O mezinárodní ochranu v ČR žádá, protože zde přišel o pobyt a chce zde zůstat kvůli rodině. Obává se, že by ve vlasti mohl být omezován, protože v České republice páchal trestnou činnost. Jeho děti by mohly mít potíže, protože příliš neovládají vietnamský jazyk. Jeho děti i družka mají v ČR trvalý pobyt, děti chodí do české školy, do Vietnamu se nechtějí vrátit. Družka podniká a žije se jim tady lépe, než ve Vietnamu. Nemůže žít bez rodiny a svých dětí, o které by se nemohl starat. Nedokáže si představit, že by děti vyrůstaly bez něho. Svě přítelkyni pomáhá s podnikáním, také se stará o děti, aby družka měla více času na podnikání. Ve Vietnamu žije jeho bratr, nikoho jiného tam nemá. Soud v podrobnostech odkazuje na zjištění z výpovědi žalobce před správním orgánem i v rámci doplňujícího pohovoru, jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť korespondují s obsahem spisu a jsou správná.
7. Součástí správního spisu jsou rovněž informace shromážděné žalovaným ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2022, Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci, červenec 2022, Přehled údajů o zemi Vietnam za rok 2021. Žalovaný

dále vycházel ze zjištění z popisu rejstříku trestů, z informací z cizineckého informačního systému, z rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 50 T 10/2017-2414 ze dne 11. 5. 2018, který nabyl právní moci 11. 5. 2018. Krajský soud v podrobnostech odkazuje na zjištění žalovaného z těchto podkladů, jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť korespondují s obsahem správního spisu a jsou správná.

8. Ze správního spisu se dále podává, že zástupci žalobce byla dne 5. 1. 2023 dána možnost se seznámit s podklady rozhodnutí výše uvedenými, k tam uvedeným informacím se vyjádřit, navrhnout další podklady pro rozhodnutí. Zástupce žalobce se k tomuto úkonu nedostavil, a ani písemně nenavrl žádné další podklady rozhodnutí, ani neuvedl žádné nové skutečnosti nebo informace.
9. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde pozbyl pobytové povolení kvůli svému odsouzení pro trestnou činnost drogového charakteru. V České republice chce i nadále zůstat z rodinných a ekonomických důvodů. Návrat do vlasti odmítá, protože tam nemá žádné zázemí a kvůli záznamu v českém rejstříku trestů by tam obtížně hledal práci.
10. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
11. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu, rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Dle odst. 2 téhož ustanovení se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odst. 1 rozumí a) manžel nebo partner azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, c) rodič azylanta mladšího 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu, podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.
12. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
13. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně a setrvale judikuje, že legalizace pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona (viz např. rozsudky č. j. 4 Azs 333/2004-69, č. j. 7 Azs 138/2004-44, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Soud souhlasí s žalovaným, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi původu vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12a zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován a že žalobci nespěl ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů či že by mu takové

pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat snahu žalobce legalizovat svůj pobyt na území České republiky, ani ničím nepodloženou obavu, že by z důvodu trestního odsouzení v České republice těžko hledal ve Vietnamu práci. Soud souhlasí s žalovaným, že žalobce na základě osobního a svobodného rozhodnutí opustil zemi původu za účelem podnikání, o pobytové povolení přišel vlastním zaviněním, neboť zde páchal trestnou činnost. Žalobce je právně způsobilou osobou, je tedy za své činy odpovědný a soud souhlasí s žalovaným, že by měl proto být připraven za své jednání nést i následky. Skutečnost, že si správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod k udělení azylu dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

14. Co se týká námitky žalobce, že hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu jsou jeho nezletilé děti a družka, která podniká, on se stará o domácnost a děti, přičemž družka a nezletilé děti pobývají v České republice na základě povolení k trvalému pobytu a všichni jsou státními příslušníky Vietnamu, souhlasí soud s žalovaným, že rodinné vazby v České republice nejsou důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvrdil-li žalobce, že v České republice má veškeré zázemí, práci, obchod, vše pro zajištění studia a lepší životní úroveň jeho dětí a namítal, že ve vlasti nemá žádné zázemí, je nutno souhlasit s žalovaným, že do této situace se dostal vlastním zaviněním, neboť o pobytové oprávnění v České republice přišel v důsledku spáchané trestné činnosti. Ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, jak zcela správně uvedl žalovaný a není tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnosti, rasové nebo politické skupině. Žádné takové okolnosti však v případě žalobce nebyly zjištěny, ostatně nebyly ani tvrzeny. Z podkladů pro rozhodnutí zejména pak ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci, která je součástí správního spisu, z července 2022, Přehled údajů o zemi Vietnam za rok 2021, vyplývá, že zaměstnání lze nalézt prostřednictvím státních středisek pro podporu zaměstnanosti, které jsou k dispozici ve všech provinciích, ve velkých městech existují za účelem zprostředkování zaměstnání také soukromé služby, volná místa jsou oznamována na internetových portálech, v případě ztráty zaměstnání je nezaměstnaným osobám vyplácena podpora v nezaměstnanosti. V oblasti zajištění bydlení existují různé služby, které zájemcům pomáhají s hledáním bydlení v závislosti na konkrétním požadavku. Ve Vietnamu existují projekty poskytující podporu různým ohroženým skupinám v podobě různé pomoci. Obecné předpisy o dostupnosti veřejných služeb platí pro ohrožené skupiny bez omezení. I dle názoru soudu, pokud by tedy u žalobce po jeho návratu do vlasti vyvstala potřeba pomoci se zajištěním zaměstnání nebo bydlení, může v tomto směru využít služeb poskytovaných státním i soukromým sektorem.
15. V napadeném rozhodnutí se žalovaný dostatečně zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce i z pohledu ust. § 14 zákona o azylu. Žalobcem tvrzené důvody – legalizace pobytu, přání zůstat se svou rodinou, absence vazeb v zemi původu, délka pobytu na území České republiky, za případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu považovat nelze. Z judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně plyne, že za důvod hodný zvláštního zřetele lze považovat pouze závažné okolnosti, jako jsou např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, příchod z oblasti

postižených humanitární katastrofou apod. (viz rozsudek NSS č. j. 2 Azs 8/2004-55). Ani existenci rodinných vazeb na území ČR nelze v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku č. j. 3 Azs 12/2003-38, usnesení č. j. 1 Azs 5/2011-36 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Sloučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán humanitární azyl udělit, nejsou-li dány další významné skutečnosti, které by jeho udělení opodstatňovaly, např. přírodní katastrofa, vážné tělesné postižení apod. Žádné takové významné skutečnosti zjištěny nebyly.

16. K námitkám žalobce o nesprávné aplikaci ust. § 15 zákona o azylu, soud předně odkazuje na usn. rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 60/2007-119, podle něhož po prokázání důvodu uvedeného v § 15a zákona o azylu, není žalovaný povinen zjišťovat případnou existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. I kdyby totiž byla jejich existence prokázána, nelze žadateli doplňkovou ochranu udělit. Dle názoru soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí nehodnotil naplnění tzv. vylučující klauzule paušálně pouze s odkazem na rozsudky trestních soudů, ale zabýval se individuálními okolnostmi žalobcem páchané trestné činnosti. Žalovaný se na str. 10 – 11 napadeného rozhodnutí zabýval nejen povahou páchané trestné činnosti, ale i skutečností, že žalobce byl zapojen do organizované skupiny, a i rozsahem, v jakém byla trestná činnost páchána. Žalovaný výslovně hodnotil individuální okolnosti páchané trestné činnosti žalobce – čin spáchal ve velkém rozsahu a jako člen organizované skupiny. Žalovaný také poukázal na vysokou míru společenské škodlivosti a závažnosti drogové kriminality, která má devastující účinky na psychické a fyzické zdraví uživatelů drog, ale také na celou společnost, neboť jde o velmi závažný sociálně-patologický jev s negativními důsledky. Přestože žalobci bylo přiznáno postavení spolupracujícího obžalovaného a soud využil možnosti mimořádného snížení trestu odnětí svobody a žalobci byl uložen trest v trvání 4 let a 6 měsíců, pak ve shodě s žalovaným i dle názoru soudu je ve smyslu zákona o azylu nezbytné žalobcem spáchaný čin vnímat právě jako vážný zločin, pro který mu nelze doplňkovou ochranu udělit. Pokud žalobce namítal, že z ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a článku 17 odst. 1 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU plyne, že doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření (resp. existují-li vážné důvody se domnívat), že se žadatel dopustil vážného zločinu, přitom v jeho případě šlo o situaci, kdy již byl pro trestný čin pravomocně odsouzen, a není tedy „důvodně podezřelý“, nelze této námitce žalobce přisvědčit. Tento názor je v rozporu s relevantní judikaturou (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. j. 4 Azs 60/2007-136). Rozdílnost mezi situací, kdy žadatel již byl pravomocně odsouzen a situací, kdy je důvodné podezření, že se dopustil vážného zločinu, je v úpravě vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu je odlišný důkazní standard, který je v případě „důvodného podezření“ nižší než důkazní standard v trestních věcech (viz zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 Azs 60/2007-136).
17. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Soud se zcela ztotožňuje se závěry žalovaného, v podrobnostech pak na ně proto odkazuje. Soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
18. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 27.04.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně